

יביע אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

גיליון מס' 355

פרשת יתרו

מאמר השבוע
מאת ראש המוסדות
הרה"ג יגאל כהן שליט"א

להחלק השלישי - אפן הבטחון הראוי לאדם בעניני אשתו ובני ביתו

לאחר שבאר לנו רבנו בחי"י את האפן והדרך שיינהג האדם בבטחון בה' בענינים הקשורים לרכושו והאמצ' עים שהוא פועל להשיג את מזונו (החלק השני), מבאר לנו את החלק השלישי שהוא בעניני אשתו, בניו ובני ביתו, אוהביו ואוהביו, ידידיו ומכריו, וכן האנשים הגדולים והחשובים ממנו והוא צריך את עזרתם, וכן הקטנים והפחותים ממנו שהוא צריך לעזור להם. ככל מצב וכול האדם לראות את טובת הבורא וכך היא הדרך הישרה של הבטחון על האלקים בענינים אלו. אין אדם בעולם שאינו יכול להמלט מאחד משני מצבים אלו: יש אפשרות אחת שהוא עדין לא מצא את בת זוגו והוא גר לבדו, והאפשרות השניה שתהיה לו אשה וילדים והוא חי עם משפחתו וקרוי.

אם הוא חי לבדו בלי אשה וילדים, ולפעמים הוא מרגיש שקשה לו, ישמח ויחזק את עצמו שה' יתברך נמצא עמו. ויבטח על הקב"ה שישמור עליו שלא תבוא עליו שום רעה, ויחשב בלבו על הנשמה שלו שירדה מעולמות עליונים שהיא רוחנית והיא בודדה בתוך גופו של האדם. נפש כל אדם בעולם הנה היא כגן, וכל אנשי העולם הזה נקראים בתורה גרים, כמו שנקרא (ויקרא כה, כג): "כי גרים ותושבים אתם עמדי". ויחשב בלבו, שכל בני האדם גם אלו שיש להם כעת משפחה גדולה והרבה קרובים, לאחר פטירתם ישארו לבד מול בורא עולם, וכל האנשים והקשרים שיש לאדם בעולם הם זמניים, והחבור האמתי שיש לאדם הוא רק עם בוראו.

ויתבונן בזה שהוא לבד, שאין לו חובה לפרנס אשה וילדים. כלומר גם במצב כזה יתבונן ביתרונות שיש לו, שהוא חפשי מעל של פרנסה לאשה וילדים, והוא לא צריך לעבד קשה כל כך בשביל פרנסת משפחתו, ויש לו הרבה זמן לעסוקים שלו, והוא פנוי גם ללמוד תורה ויכול יותר לעבד את בוראו בזמן הפנוי שיש לו. צריך האדם לדאג שתהיה נפשו פנויה להתעסק בעניני עבודת ה'.

מסבה זו היו צדיקים שקברו ועזבו את המשפחה שלהם, והיו הולכים אל ההרים למקומות מבודדים, כדי שילקח מהם פנוי לעבודת ה' יתברך. וכן נהגו הנביאים בזמן ששרתה הנבואה, שהיו עוזבים את בתיהם ומתבודדים בעבודת ה', כדי שיוכלו לקבל נבואה ולדעת את חובתם כלפי ה' יתברך. כמו שהיה עם אליהו הנביא ותלמידו אלישע, שבשעה שהלך אליהו הנביא למשח את אלישע לנביא, פגש אותו

ומספרים על אחד מהצדיקים שהגיע למדינה אחת כדי לחזקם בתורה וביקראת שמים ומצא, שכלם שם לובשים בגדים בצבע אחד ועונדים תכשיטים בצורה אחידה, והקברים שהיו קוברים את המתים שלהם קרובים ונמצאים בחצרות בתיהם, ולא מצא ביניהם שום אשה. הוא שאל אותם על הדברים שראו, ופענו לו אנשי העיר ואמרו: 'מה שאנו לובשים בגדים אחידים הוא כדי שלא יהיה נכר הבדל בין עשיר לעני, ולא יבוא העשיר להתגאות על העני בגלל מלבושיו המפארים, והעני לא יתבייש במלבושיו הפשוטים'. ומספר על אחד המלכים, שקדי שלא תעלה גאונה על לבו הנה מתלבש כאחד העם ומתערב עם הגריות ומסתובב בלי שיפירו אותו עם כלם בשוק כדי להרגיל את עצמו במדת הענוה.

ועל מה שהקברים היו קרובים לבתיהם, הסבירו אנשי העיר ואמרו: 'זהו כדי שילמד מכך מוסר, שזוכר תמיד מה יקרה בסופנו, ועל ידי שנקרא תמיד את הקברים נמנע מלעשות עברות ונשתדל יותר לעשות מצוות, שיהיה לנו צידה לדרך לאחר מאה ועשרים'.

ועל מה שלא מצא ביניהם נשים הסבירו לאותו צדיק: 'דע, כי יש לנו עזרה מיוחדת קרובה למקום מגורינו, ששם נמצאות כל הנשים שמגדלות את ילדינו. כשיש צורך בצדק, הולכים אנו אליהם והוארים אל העיר חזקה, וכל זה כדי שלא תהיה לנו טרדה לעבד את האלהים, ושתהיה נפשנו פנויה להתעסק בעניני העולם הזה, ולמאס ולבטל מלבנו את כל תאוות העולם הזה, וכשישמע אותו צדיק את דבריהם, שמח מאד ובכר אותם ויחזק אותם על דרכם המיוחדת.

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן. "שער הביטחון".

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת החיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

ביטחון דשמיא

בשבח והלל להשם יתברך
שמחים אנו להודיע כי יצא לאור הספר
"שיעורי הרב יגאל כהן"

פרקי מחשבה
אמונה ובטחון
שמחה
אהבת ה'
וחינוך ילדים

ניתן להשיג בטל' 03-8000770
או דרך האתר: yabla-omer.co.il ובחנייות הספרים המובחרות

זמני מניסה ויציאת השבת
הזמנים לפי לוח 'אור החיים'

יום	ת"א	ת"ב	ת"ג	ת"ד
17:06	17:03	17:03	17:06	17:06
17:58	17:55	17:55	17:58	17:58
18:35	18:31	18:31	18:34	18:34

בירושלים: לנחה 40 דקות 16:46

הנהגות מרן
רבנו הרב עובדיה זוסף זצוק"ל

מהי מתיקת התורה

הרה"ג רבי דוד יוסף שליט"א סיפר על אביו: בימי בחרותו של אבי מורי זצוק"ל, עת למד בישיבת פורת יוסף, הוחלט על דעת ראש הישיבה רבי עזרא עטיה זצ"ל וחבריו לצאת לתפילה על קברות צדיקים למשך שבוע ימים ולהעטיר בעד המצב הקשה של הישיבה באותם ימים. כשהגיעו האוטובוסים לרחבת הישיבה עלו כל התלמידים והתכוננו לנסיעה וכן עלה איתם גם אבא זצוק"ל, לאחר מס' דקות כשהבחין אבא שאין איש שם לב, ירד מהאוטובוס נכנס לחדרו בישיבה והתחיל ללמוד, משהבחין בכך חכם שלום כהן זצוק"ל ירד מהאוטובוס וניגש למרן לשאול אותו מדוע פורש הוא מהציבור, ואבא ענה לו אתה צודק אבל אינני מסוגל להתנתק מהלימוד למשך שבוע ימים. לאחר שבוע כשחזרו מהנסיעה, פגש חכם שלום כהן זצוק"ל את מרן בחדרו באותו מקום, ומצאו עסוק במסכת בבא קמא בדף צח, ושאל אותו האם הספקת ללמוד במשך שבוע מדף ב' עד דף צח? ומרן השיב לו שאכן כן, הספקתי ללמוד תשעים ושמונה דפי גמרא בימים אלו.

הרב יוסף דהן.

שאלות ותשובות
מאת הרב יגאל כהן שליט"א

שאלה: בגד שנתלכלך בשבת מתבטל וכדו', האם מותר לקחת נייר יבש ולנגב המקום?

תשובה: יש חילוק בין סוגי הלכלוך שמה שבלוע בתוך הבגד ומסירו ע"י סכין וכדו' ודאי אסור, אבל לכלוך חיצוני שאינו בלוע בתוך הבגד יש מקילים להסירו באופן שמנגב בעדינות ומסיר רק את החלק החיצוני [ע"י במשנ"ב סי' שב סק"י שסתם לאסור וכן נראה דעת מרן זצ"ל בהליכו"ע ח"ג עמ' רכו אולם בקול סיני עמ' 331 נראה שחזר בו להתיר וכן כתב להקל בהערות איש מצליח שם].

שאלה: האם מותר בשבת לתת לתוך כוס קפה חם חלב קר?
תשובה: מותר כיון שכוס הקפה נחשבת ככלי שני וכלי שני אינו מבטל [חזו"ע ח"ד עמ' שכב].

שאלה: בזמן האחרון ראיתי כבד אווז שיש עליו כשרות האם ניתן לסמוך על כך?

תשובה: נכון להימנע מאכילת כבד אווז אף שיש עליו כשרות כיון שיש ספיקות רבות בכשרותו ובמיוחד לקנותו במסעדה שבנוסף יש חשש בצלייתו, שצריך משגיח שלמד היטב האיך צולים כבד זה, ודבר זה מאוד קשה במציאות שלא יצלו הכבד אלא על ידי המשגיח שבקי בזה ולכן יש להימנע מכך בכל אופן [ע"י בשו"ת שמע שלמה ח"ד יו"ד סי' א ובמש"כ ג"כ בשו"ת מלאכת שלמה ח"א סי' יז].

דוד המלך
מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד

דוד נותן חסר לחם

במאמר הקודם תארנו כיצד נפרדו דוד ויהונתן, ועל כך שיהונתן שלח את דוד ללא מזון, ונשאלת השאלה, מדוע סיבבו מן השמיים שיהיה לדוד צער של רעב? וביאר הרמ"ע מפאנו (מאמר העיתים' הובא ה'משבצות זהב' שמואל א עמוד שפז), שדוד נותר כעת 'חסר לחם' משום שהקדוש ברוך הוא מדקדק עם צדיקים, והם נדרשים לכפר אפילו על עון קל, ובמקרה זה העון היה שדוד בא מרות המואביה, ומכיון שאנשי מואב לא נתנו לעם ישראל לחם ומים בהיותם בדרך לארץ ישראל (דברים כג, ה), היה לדוד כעין פגם קל שנשמתו בגלל שבא ממוואב, וכעת נאלץ דוד המלך לפי רום מעלתו וקדושתו, לתקן פגם זה, לימים התמודד דוד המלך במחסור עם מים כפי שיבואר להלן (שמואל ב פרק כג), וגם זה היה מאותה סיבה, כדי לתקן את פגם אי אספקת המים של המואבים.

לך לשלום ולך בשלום

כשנפרד יהונתן מדוד אמר לו "לך לשלום", הגמרא בברכות (סד ע"א) מדגישה, שכאשר נפרדים מחבר צריך לומר לו "לך לשלום", כי כך נפרדים מן החיים, אך כשנפרדים מן הנפטר אומרים (שמואל ב טו, ט) "לך בשלום", וחשוב

ה'בן יהוידע' מוסיף (שם, הערה 13) שדוד המלך לא קילל את אבשלום, אלא רצה לומר לו "לך לשלום", אך מן השמים היטו את לשונו לומר "לך בשלום", כדי להיפרע מאבשלום על מחשבותיו הרעות למרוד באביו.

בשורה משמחת
חזר למלאי הספר "המלך דוד" על שמואל א'
לרכישה: באתר אופקים בוקס
או 055-67-25-138

קו לימוד יומי לנשים ובנות מתוך ספר "שער הבטחון המבואר"
מאת הרב יגאל כהן שליט"א
2 – 3 דקות ביום
להצטרפות חייגי: 054-8502066

קו לימוד לגברים בספרו של הרב יגאל כהן שליט"א שיעור קצר של כ-2 דקות מידי יום
בטל: 077-4017828 שלוחה 52

מאוד לדייק בזה משום ש'ברית כרותה לשפתיים' (סנהדרין קב ע"א), דהיינו שלפעמים המציאות מושפעת מהדיבורים שאנו מדברים, ולכן חשוב מאוד לפתוח את הפה לטובה, הדוגמא לפתחון פה לטובה היה אצל יתרו שבירך את משה רבינו לפני צאתו לגאול את בני ישראל ממצרים, ואמר לו (שמות ד, יח) "לך לשלום", ומשה רבינו הצליח, ונתעלה להיות מנהיגם של ישראל, לעומתו דוד המלך כשנפרד מאבשלום בעת שהלך לחברון, אמר לו "לך בשלום", ולבסוף פרץ המרד מחברון ואבשלום נהרג. וגם כאן כשנפרד יהונתן מדוד הקפיד לומר לו מילות הצלחה "לך לשלום", על מנת שיצליח בכל דרכי נדודיו.

המהר"ל (נתיבות עולם ח"א עמוד 346, הובא בברכות סד ע"א מהדורת שוטנשטיין הערה 12) שואל, מדוע לאדם חי אומרים "לך לשלום", ולנפטר אומרים "לך בשלום"? ומבאר, האות ל' היא אות המסמלת על יעד, כפי שאומרת הגמרא (שבת י ע"ב) בגלל כתונת הפסים 'נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים', דהיינו כאשר היעד הוא מצרים אומרים 'למצרים', לכן לאדם חי אנו מברכים 'לך לשלום', כלומר יש לך עוד שנים רבות לחיות כדי שתוכל להגשים יעדים ומשימות בחייך, כמי שהולך לקראת השלימות, אך כשאדם נפטר ואין לו יותר במה להתקדם, אומרים לו "לך בשלום", דהיינו שהולך לגורלו עם השלום שהשיג בעולם ולא יותר. ומשום כך אם אומרים לאדם חי "לך בשלום", יש בזה משום פתיחת פה לרעה, כמי שאומר לחברו שהגיע לכוף חייו וילך לגורלו עם השלימות שיש בידו.

ניבוי הורים – ואריכות ימים

באזורים אחדים בעולם ישנן קהילות שלמות של בני אדם שאנשיהן מאריכים ימים באופן המעורר השתאות ומגיעים לגיל מאה שנים כשהם חיים בצורה רגילה מבלי להזדקק לתרופות וניתוחי לב. אזורים אלו קיבלו את הכינוי 'אזורים כחולים'.

בסדרת מחקרים שנערכו בין השנים 2005 – 2007 העל ידי החוקר דן ביוטנר נבדקו אזורים אלה כדי לגלות את גורמי תחולת החיים הגבוהה של יושביהן. להפתעתם התגלה כי להשגת אריכות ימים לא די בהקפדת מון בריא, אלא יש להשקיע גם בפעילויות חשובות הקשורות לנפש. לפי כללים אלו:

1. עיסוק יום יומי בפעילות המביעה אמונה, שמחה, רוגע, ומנוחה, כולל טקס של הבעת תודה לפני אכילת מזון.
2. תחושה של מטרה ותכלית בחיים האישיים.
3. צריכה מתונה של יין, במיוחד בארוחות.
4. השתייכות מעורבות פעילה במסגרת קהילתית המבוססת על אמונה דתית.
5. השתייכות פעילה למסגרת חברתית חיובית ותומכת שחבריה דומים בדעותיהם.

6. חיי משפחה פעילים יחסים טובים עם הילדים והמשפחה המורחבת, כולל ארוחות משותפות קבועות, קרבה ותמיכה נפשית ופיזית לזקני המשפחה, הורים סבים וסבתות.

בהדרכה מדוקדקת מתברר שמי שפועל על פי התורה מתנהג בכל האמור לעיל ויותר מכך, ברור שהיישום המשולם של הוראות התורה דרוש השקעה גדולה שלא כל אחד זוכה לה, אבל צדיקי הדור המנהלים את חייהם על פי התורה כראוי, מוכיחים באריכות ימים מופלגת.

ונעבור בסקירה קצרה על ההמלצות הנ"ל במקביל להוראות תורת ישראל.

1. עיסוק יום יומי בפעילות המביעה אמונה, שמחה, רוגע, ומנוחה, כולל טקס של הבעת תודה לפני אכילת מזון.
- בכל בוקר מיד בהתעוררו משנתו מיד אומר מודה אני ובוזה הוא מביע תודה, לאחר מכן הוא מודה לה' על כך שהוא בריא והוא רואה והוא הולך וכו', ומברך ברכות השחר, אחר כך מתחיל להתפלל ובתוך בתפילה אומר שירת הבריאה במילותיו של נעים זמירות ישראל דוד המלך, לאחר מכן קורא קריאת שמע ומתפלל עמידה שבתוך דבריו הוא מודה על העבר ומבקש על העתיד. ובזמן זה אסור לאדם להתעסק בדברים אחרים וכולו רגוע ומרוכז רק בתפילה, וכל זה אינו עושה פעם אחת אלא שלש פעמים ביום שחרית מנחה וערבית.

ובנוגע לענין התפילה, התגלה דבר מעניין בשנת 2012 הוצגו ממצאי מחקר מתמשך שעסק במניעת התפתחות המחלה הקשה 'אלצהיימר', אחד הממצאים המפתיעים שהעלו תוצאות המחקר היה הגילוי כי תפילות בגיל מוקדם הפחיתו ב-50% את הסיכון לפתח אלצהיימר בגיל מבוגר. וביארו זאת כי התפילה של בו הרבה חשיבה והתבוננות במילים של התפילה, והוא מגן מפני אלצהיימר.

בנוסף לאחר התפילה הוא ניגש לאכול אך קודם לכן הוא מברך ומודה לה', ויותר מכך אם אכל שיעור שיש לו חשיבות הוא אף מברך לאחר האכילה. מידיו יום בימום נדרש היהודי לקבוע עת ללימוד תורה, בזמן זה מתנתק הוא מטרדותיו וצולל לעומקה של סוגיה.

אדם שחיי על פי התורה הוא חי באמונה בשלוות נפש ובשמחת חיים, בסקר ענק שנערך חמש שנים משנת 2006-2011 ראינו מכוון הסקרים אלפי אמריקאים נים בניסיון לברר מיהו המאושר ביותר בעולם, התברר כי המאמינים הגיעו לדירוג גבוה יותר מאשר מהלא – מאמינים. וכן בין המאמינים עצמם היהודים היו בדירוג גבוה יותר מהנוצרים והמוסלמים.

2. תחושה של מטרה ותכלית בחיים האישיים.
- יהודי המנהל את חייו על פי התורה יודע הוא כי הוא נברא לשם מטרה מסוימת שעליו להגשימה לטובתו, הוא נברא כדי לקיים את רצון הבורא התקן עצמן בפרוודור כדי שתיכנס לטרקלין, תבונה נכבדה זו מביאה אותו לנצל כל רגע פנוי ללימוד תורה ולקיום מצוות.
3. צריכה מתונה של יין, במיוחד בארוחות.

בתלמוד נמנה היין בין הדברים שבני אדם נוטים להפריז בהם, יש שמקצינים לצד אחד ושותים הרבה, ויש שמקצינים לצד השני ואין שותים כלל, אך בתלמוד גיטין (ע"א) נאמר שמונה רובן קשה ומיעוטן יפה, מהן יין. ואכן מחקרים מוכיחים כי צריכה מתונה של יין אדם תורמת למניעת הסתיידות עורקים. ניסוי במחקר שנעשה ב-1999 בברזיל העלה שתוספת יין אדם לתפריט האוכל של הארנבת, מפחית בכ-50% את התפתחות הרבדים השומניים של אבי העורקים. ולכן בעולם הרפואה מקובלת כיום הקביעה כי צריכה קבועה של ענבים, ובעיקר כיון אדם מסייעת למנוע מחלות ולהאט תהליכי הזדקנות בגוף.

4. השתייכות ומעורבות פעילה במסגרת קהילתית המבוססת על אמונה דתית.
5. השתייכות פעילה למסגרת חברתית חיובית ותומכת שחבריה דומים בדעותיהם.

שני אלה מהווים עקרונות יסודיים, המצויים מאוד אצל יהודים שומרי תורה, בכל קהילה ישנו בית הכנסת שהציבור משייך אליו שם מתפללים ומתועדים ומתיידדים. ומי שיש לו ספק יכול הוא להתייעץ עם חברו או עם רב הקהילה. גם מחוץ לכותלי בית המדרש יש קשר בין חברי הקהילה, בעזרה הדדית, השתתפות בזמני שמחה ואבל. נשות הקהילה גם הם מקושרות ביניהן ונפגשות לפעילויות שונות. כל הקהילות צועדות זו במקביל לזו במסלול המוביל לעבודת הבורא, גם אם יש הבדלים בין קהילה וקהילה חבר הקהילה יודע כי קבוצתו דומה לאחד מחילות הצבא.

עקבתא משיחא

שמעתי סיפור מאלף מרב חשוב, הוא סיפר על הרב וואזנר זצ"ל, שבאחת בהרצאות שלו הוא אמר שהוא יודע שבבני ברק התחילו להשתמש באינטרנט פרוץ, זה היה במזמן, לא בשלב שלנו, שלכל ילד בן 7 יש את זה בגודל כף היד בכיס האחורי.

ושואלים איך הוא ידע, שבבני ברק התחילו להשתמש באינטרנט פרוץ... איך הוא ידע? יש לו רוח הקודש? אז הרב ענה לכולם וגילה איך הוא יודע - הוא אמר שבזמן האחרון, לילות, שהוא רגיל ללמוד לעומק סוגיות עמוקות וחשובות, הוא מתקשה קצת בלימוד, פעם היה לו יותר קל, הדברים היו לו בהירים יותר, ולאחרונה הוא מרגיש משהו שונה באוויר, משהו שונה בלימוד שלו.. של גדול הדור, בחדרי חדרים.. עד כמה מבהילים הדברים!!

הרב וואזנר בכבודו ובעצמו הרגיש את הטומאה שנכנסה למחנה הקדוש בני ברק, לעיר התורה והמצוות. ומה אנחנו נדבר? איך מאז העולם הדרדר? כל מה שהיה אישי ופרטי בבתינו, נהיה פרוץ ולמול כל העולם כולו.. איך כל דבר טוב ולא טוב שקורה לשכנים (ולכל העולם כולו) כבר הופך למנת חלקם של כל כך הרבה מהאוכלוסיה בזמן קפה הבוקר שלהם?

מה יהיה איתנו? לאן זה יתקדם? יותר נכון, לאן זה ידרדר?... לידים נתקעים בעמודים מרוב שהם שקועים במסך, ובזמן הנערות, כבר אין להם שום סיבה לצאת מהחדר.. אפילו את האוכל מזמנים דרך המסך.. העולם כולו משחק בכף ידו. העולם הטוב.. המתקדם והחכם.. והעולם של הסיטרא אחרא.. של כל הזוהמות והטומאות שבעולם.

ומעבר לבחינה הדתית, ולדרדר שזה גורם לילד עם נשמה קדושה וטהורה, שרואה ולא שבע.. ורוצה עוד ועוד להגדיל את האקשן והריגושים עד שכבר אין אפשרות להגביל אותו יותר.

גם אם זה מתחיל בשליטה, ובידיעת ההורים - מהר מאוד, הורים מעדיים, המפלצת גדלה וגדלה והשובע לא מגיע. אז מעבר לבחינה הדתית וההלכתית, ההתמכרות לכשעצמה גרועה לאין ערוך. זוהי התמכרות לכל דבר, כמו אלכוהול וסיגריות, זו התמכרות לדמיונות.

וברור שזו גם התמכרות של ההורים, כי כאשר מדביקים לילד מסך צבעוני מול עיניו, מקבלים שקט... ומתמכרים גם לשקט הזה, מה נעשה בלי זה? איך נשטוף את הבית? איך ננח? איך נתפקד?

עינו ראוות בתורים בקופות החולים, מה רוב העולם עושה? אין להם שניה שקט עם עצמם.. אין להסתכל בעיניים של הילד (לא משנה בן כמה הוא) ולדבר איתו, ולדון איתו על הא דא.. לשחק איתו 'איקס עיגול' על פתק ועט שמצאנו במקרה בתיק.. מה שנקרא "זמן איכות"... בעיני ראייתי המון אנשים שממתינים בתור והילדים בכלל לא מיישרים מבט עם ההורה שבא ללוות אותם לרופא. כולם כולל כולם עסוקים ומביטים במסך.. גם אם הם כרגע לא רואים שם דברים אסורים (ברור לכולנו שזה יגיע במוקדם או מאוחר..), עדיין - לא חבל על התקשורת שנחסכת ממנו? לא חבל על הקשר שהוא יכול להרוויח עם ההורים שלו בזמן הזה? או בכל זמן? איך הילד היקר הזה ידע להתמודד בחיים? עם המורים? עם החברים? שלא נדבר על האישה בעתיד?

כמה סבלנות צריך.. כמה צריך להרגיל אותם לשיחות ודיבורים, בכדי שיסתדרו בקלות יותר בחיים.

ואם את עדיין שוקלת האם את או ילדיך מכורים, תשאלו את עצמך את השאלה - מה יקרה אם לא יהיה לך את זה? מה אז תרגישו או תעשי? וכניל הילדים.

כולנו מרגישים באוויר שהמשיח חייב להגיע דחוף.. דתיים וחילונים כבר לא יכולים לשמוע את הדיבורים בחדשות (שאגב, הם גורם עיקרי לחרדות ודאגות מיותרים), הכול נהיה חמור יותר.

אך האם אנחנו יכולים לשנות את העולם? וודאי שלא. אנחנו יכולים וצריכים לשנות רק את עצמנו. כל אחד בביתו יבדוק עד כמה המכשירים האלו דחופים לצרכי עבודה או לצרכי בילוי ופנאי?.. ובמה הפנאי הזה נוגס? והכי הכי טוב כמו בכל דבר, זה לעשות דעת תורה. מי שרב התיר לו מסיבות כאלו או אחרות הוא נקי כלפי השם.

נכון. זו עבודה קשה לוותר על משהו או להגביל אותו יותר.. וזו עבודה קשה לגדל ילדים שהם בכלל לא חשופים לטכנולוגיה בדור הזה, אבל זה כל כך משתלם, לא רק מצד גדולי הדור שאוסרים בכל מכל והם יודעים מה הם אומרים, אלא בפועל אי אפשר להתעלם מההשפעות השליליות שזה גורם לעולם. אם זה בחוסר תקשורת בריאה, אם זה במוטוריקה, אם זה בסבלנות של הילדים ובשיח על רגשות.. בכל דבר. העולם הוא לא מסך צבעוני, יש בו עליות ומורדות וצריך כלים בארגז הכלים בכדי לעלות ולתפס בהרע ששנשג את קרבת האלוקים, ונדע להבדיל בין טוב לרע. זה לא יגיע אליו.. ואף אחד לא יעשה את זה בשבילנו..

ונדע כי השמחה האמיתית לא טמונה שם, אלא רק בתוך הסיפוק מעבודה מאומצת בעולם הזה... בהצלחה!

המשך פנינים מהפרשה

6. חיי משפחה פעילים יחסים טובים עם הילדים והמשפחה המורחבת, כולל ארוחות משותפות קבועות, קרבה ותמיכה נפשית ופיזית לזקני המשפחה, הורים סבים וסבתות.

ביהדות מפתח יסוד הוא ואהבת לרעך כמוך, לוותר לזולת, להעניק בעין טובה. יום שבת היא דוגמה להתלכדות משפחתית חיובית. ביום זה מתנתקים מכל ענייני מסחר, מנגעים מכל מלאכה האסורה בשבת, כיצד נראה יום זה בבית יהודי קשה לתאר למי שלא חווה חוויה מרוממת זו, הן מצד המרגוע האישי של כל אחד מבני המשפחה, והן מצד האיחוד והגיבוש המשפחתי.

אולם מעניין לציין במיוחד את מצוות היחידות ששכרן נכתב במפורש בתורה: מצוות כיבוד הורים. בתחילה יש להקדים כי כל מצוה משפיעה ופועלת בממד הרוחני של האדם והיקום, וכן במצות כיבוד הורים נאמר אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא. כיבוד אב ואם, ומזה שרבו של אדם המכבד את הוריו, כתוב כבד את אביך ואת אמך למען יארכו ימך.

ואכן גילו המחקרים כי במקומות שמכבדים את ההורים והזקנים, הנהגה זו לא רק מטיבה להורה המבוגר אלא גם לילדי המשפחה, החווים פחות מחלות ומאריכים ימים. ואכתוב כאן מי ששמעתי על משפחה אחת כי כאשר אביהם הזקן נפטר התוודעו כל הילדים יחדיו כיצד לטפל באימם הזקנה, מדובר באשה בת גיל 90 שיש לבניה נינים, החליטו יחדיו עשרת ילדיה על אף הטרדות הרבות שיש לכל אחד, כי הם עושים תורנות וכל יום משהו אחר ישן אצלה בלילה, ובמשך היום יהיו אצלה הנכדים והנינים לפי תורנות מסודרת, כך שאמם לא תהיה אפילו רגע אחד, כזה ראה וקדש. וההסבר לדבר כתב הרמב"ן כיון שאדם זקן שמכבדים אותו ומעריכים אותו זה נותן לו כוחות ורצון להמשיך לחיות, ואכן זקנים שמכבדים אותו הם מעריכים ימים, לכן אף בניהם יזכו לאריכות ימים, ע"י שבניהם רואים כיצד הם מכבדים את הסבא, אף הם יכבדו את אביהם. נמצא שכל שיותר ניצמד להוראות הקב"ה ביתר דיוק, וזכה לחיים טובים ומאושרים בעולם הזה ובעולם הבא (הגאון הרב זמיר כהן שליט"א בספרו המהפך).

מוסר עם סיפור

נא תהי' עיניך עמו שישטיא

הדף היומי של השופט האנגלי (ג)

המשך משבוע שעבר

תקציר: ספר על יהודי שפגש ע"ד מפרסם בארה"ב שלא משה ידו מהגמרא, ושאלו על מה זה. ספר 'מאיר' על תחלת ימיו כעו"ד ובמשפט אצל השופט 'אדוארד' הישיר, וכעת הוא נעמיתו נמצאים בחדרו של השופט ומספר להם על משגיו בהלכה היהודית.

וכך מספר השופט אדוארד, נשוב כמה עשרות שנים לאחור, נשקוף אל שלחנות הענק של אחת מספריות הפאר, אליה נקבצים מקצות תבל בני לאמים רבים, המבקשים להצפים באוצרות הקתב והדפוס, עתיקים וגם חדשים. אדוארד ל, סטודנט צעיר באוניברסיטת אוקספורד רבת המוניטין, שקד על למודיו בהריצות רבה. דור שלישי הוא למשפחת משפטינים, ממרומי היחס של האצולה האקדמאית. ממחים בעלי - שם לענייני חק ומשפט אנגלי, וסבו אף פהו כראש הקתדרה למשפטים באוניברסיטה היקרתית של ממלכת אנגליה. שאפתן למודים בלתי נלאה היה אדוארד, ולא שבעה נפשו מהשתל מויות רב - גוניות. הוא חתר להשיג תאר שופט כמקצוע מעשי.

אדוארד רכן על אחד הספרים העתיקים בהם עין, בעודו מענין בספר באולם הספריה. עם כל השפלתו הרכה והמנוגנת, נתקל בחידה סתומה, שעה שהגה בספר שלפניו ובו צטוט של פסוק, או הלכה, או אמירה, מהאוצר היהודי, שאגב מעולם לא גלה בו כל ענין, למרות שחבק זרועות מדע לערב.

המאשגן לפתו בעצמו את המובאה מהספרות היהודית לא הושיע אותו, לראשונה בעולמו המדעי והעיוני לא הבין דברים כפשוטם. "סליחה" הגה בלחש, וקולו כמעט ולא נשמע, ליהודי נשוא פנים שישב בסמוך אליו ועין ממשכות בספר שלפניו.

"כן, אדוני!" השיב הנשאל באותו טון - לוחש.

"אודה לך מאוד, אם אוכל להעזר בהשפלתך סבורני שתוכל לפענח לי פרוש הפתוב כאן" בקש שלא ברמז של הכנעה. הוא נהג חסכנות יתרה בהעלאת פת - חיוך על פניו; שעה שנתן להעריך, שהיתה יעילה ומתבקשת.

היהודי הביט בספר המגש לפניו, לפני שתהה על האיש המגיש. עין קלות, והעלה שחוק נסתור בלב. הרהר איך גוי יבין זאת...

ובכל זאת, אין להתחמק מבקשתו של סטודנט אוקספורדי לסייע לו. זו גם שאלה של חלול ה', אם ישתמט ממנו.

כן רגע חלפה במוחו היהודי המחשבה, המלזה תמיד איש - דעת יהודי בהלוכו בין הגויים: אדרבה, אפטר ובבוא היום יסתייע הסטודנט למשפטים עם ההבחנה ההלכתית שהוא דוחש ממנו להבינו. הוא האריך לעין במובאה אותה בקש הסטודנט להבין טיבה ומהותה כדי שיעלה בידו להשיב בהלכה. זה לא פשוט, ידע היהודי, להאיר ולפענח, ובשפה האנגלית המלטשת, מנוח הלכתי - תלמודי לפני גוי צעיר, שעולם ההבנה הסוגייתית רחוקה מחשיבתו.

"אשמח מאוד לעזור לך אצל לידיעתך, הצטוט שאתה מבקש להבין אותו, שונה הסבר ארך, ודאי שלא די בתרגום מלולי קצר אם רצונך להבין את העמק ואת הרחב של הנושא".

"אדרבה, כבוד הרב..."

"לא כאן" קבע הרב "אם רצונך נצא למסדרון".

היתה זו אחת הסגויות החמורות בש"ס ופוסקים: הלכות חזקה.

אבל, הנה זו פעם הראשונה, וכנראה גם האחרונה, בשנות שפוטי הארכות

מאוד, שאמרת לנפשי: הואיל והחק מאפשר לי לזמן ללשפתי שני מתדנינים, ולהציע להם קצין - בוררות, פשור וגשור מדוע שלא אמליץ בפניכם להתדון כפי האמת, והלא שניכם מניגים יהודים. איני מבין בשום אופן מדוע לא."

"אני מסכים!" קרא 'מאיר' 'וגם אני מסכים' אמר עורך-הדיון של הנדב, שלא ידע להסביר אחר כך מדוע עשה כן. אולי עצמנו המוסרית והסמכותית של השופט הזקן.

הם קמו. קדו קדה נימוסית ופנו לעבר דלת היציאה, אך השופט הזקן עכב את 'מאיר'. קשיצא עמיתו פנה אליו: "אמר לי, יהודי עורך-דיון, אינך ידע משנה מפרשת...?"

ו'מאיר' לא ידע לכבש פניו מבושה. המבוכה סבכה לחלוטין את תני המחש' בה. מה! האם השופט הזה ידע משניות? מה! האם השופט הזה לומד גמרא? מה קורה כאן?! אלא שהשופט הזקן מהר והושיעו מתדהמתו.

"אני לא ידע לקרא מילה אחת פאותיות עבריות. אבל אני שומר אצלי שנים רבות ספר - עברי קטן, אולי יבוא רגע - האמת... והוא שלף מאי - שהוא מקום באורנו מסכת בבא בתרא קטנטנה, פתח בין הדפים שהיתה מנחת שם סימניה, והראה לו... את המשנה בדרך כ"ח:"

"אתה הרי כן ידע לקרא מה פתוב כאן... בהלכה היהודית יש משג פסקני של 'חזקת שלוש שנים'!"

הספור המאלף הסיט את דעתנו מפחדיה של הטיסה המלטלת. גם מזג האויר השתפר, כנראה, ומשפטים את הספור החל המטוס להנמיך לעבר האי הבריטי, שהאורות הבלתי-צלולים סימנו את מעופו מעל אדמה המתקרבת.

המסעדה
נוספות תחמד מביע אומר
לפי שישעורר דוד חיות ונוספות תחמד

יש אזכרה לאחד מיקיורכם?
בתרומה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה"
תהיו שותפים להאכיל למעלה סמאה ועשרים איש לעילוי נשמתם

להשתתפות חייגו: 03-8000770

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברהבי הארץ רבנים מכולל "בייע אומר" 03-8000770

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים